

tage det, som i Særdeleshed maa ansees at støde den almindelige Anskuelse, saa maatte man vel nogenlunde kunne mødes i at antage idetmindste endeel af Lovudkastet. Det desersig i 3 Hovedafdelinger — den tredie, der blot opfatter den sidste §, skal jeg ikke berøre — af hvilke den anden, som gaar fra Paragrapherne 7 til 15 i Særdeleshed er den, om hvilken man vistnok med Rette maa sige, at den søger at hjemle Troesfrihed, idet den vil hævde Enhver Ret til at beskende sig til hvilken Troe han antager for den rette, saavel som ogsaa til ikke at beskende sig til nogensomhelst Troe og det kan da vel heller ikke nægtes, at naar man overhovedet vil have Troesfrihed, saa maa man indrømme dette. Derimod har man bestridt, hvad der dog synes at være en naturlig Conseqventens heraf, nemlig at Forældre maa have Ret til ogsaa at opdrage deres Børn i hvilken Troe de ville, eller i ingen som helst Troe; jeg siger, det maa være en naturlig Conseqventens heraf, thi Barnets Opdragelse er jo i vor Stat overladt til Forældrene; vi have ikke nogen platonisk Stat, som tager Børnene fra Forældrene og sætter dem under Statens Værgemaal, men vi overdrage Forældrene den hele egentlige Opdragelse, og det vilde da være absurd at undtage et Forhold, som i saa høj Grad vedrører Følelsen, og som altsaa aldeles henhører under den egentlige Opdragelse. Det man har anført i denne Henseende forekommer mig heller ikke fyldestgjørende. Den ærede Rigsdagsmænd for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har paastaet, det var umuligt, at Forældrene selv kunne have nogen virkelig Troe og dog ville opdrage deres Børn i en anden Troe. Erfaringen viser imidlertid ofte det Modsatte, idet man navnlig har Exempler paa, at Jøder have ladet deres Børn opdrage i den christne Troe uden dog selv at have villet gaar over til denne. Ganste vist er det en Svaghed hos dem, at de ikke for deres egen Person ville gaar over til den Troe, som de ansee for den rette — thi naar de lade deres Børn opdrage i Christendommen, da vil det jo ordentligvis være fordi de ansee den for den rette; — men det synes alligevel urigtigt at gjøre det til en

Forpligtelse for disse Forældre, at berøve Børnene det, som vi jo maa ansee for det høieste Gode, blot fordi Forældrene ei for deres egen Person have Mod til at forlade den Troe, de ikke i Hjertet hylde. Det er fremdeles anført, at man da reflekterede, at Børnene i en Familie kunde blive som et Slags Monsterfort paa Troe. Afseet fra dette noget slemme Ord, troer jeg imidlertid ikke, at det i sig selv var nogen Ulykke, at Forældre — hvad vel navnlig i et blandet Ægteskab kunde tænkes — bestemte sig til at opdrage eet Barn i een Troe, og et andet i en anden. Det var vel muligt, at et Barns Væsen kunde stemme mere med den ene Troes Retning, og et andet Barns mere med en anden. I moralsk Henseende foretrækker man jo heller ikke Forældrene noget bestemt Moralprincip, hvori de skulle opdrage deres Børn, og dog har man ikke seet, at Børnene, forsaavidt Opdragelsen kan have Indflydelse derpaa, have afgivet moralske Monsterfort; og saaledes er der vel heller ikke Grund til at frygte for, at Forældre i religiøs Henseende skulle ville anstille slige Experimenter med deres Børn. Jeg maa saaledes ganske tiltræde det Hovedforslag, som ligger i §§ 7—15 om, at Enhver skal have Troesfrihed med den deraf følgende Ret til at opdrage sine Børn i den Troe, han ansee for den rette. Derimod forekommer det mig, uden at jeg igrigt her notere skal gaar ind paa de hertil hørende Bestemmelser i Forslaget, at man med Hensyn til det Løfte, som skal træde istedetfor Confirmationen, har misforstaaet den egentlige Betydning af Confirmationen. Confirmationen er neppe indført, for at give Staten nogen moralsk Garantie for, at Borgerne ville opfylde deres Pligter mod den, den er indført som en Art Supplement til Børnedaaben; Staten behøver heller ikke at fordrer noget positivt Løfte om, at dens Borgere ville opfylde deres Pligter, Staten, som er en formel Institution, skal ikke i saa Henseende virke i positiv Retning. Den Maa de; hvorpaa den bør influere paa sine Borgere i denne Retning, er navnlig ved at fastsætte Straffebestemmelser, og naar disse overtrædes, da at straffe.